

Asia: VN/22816/2022

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointialue muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimialoista. Valtioneuvoston asetusluonnos hyvinvointialueiden varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin koskee kokonaisuudessaan vain sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista. Asetusluonnoksen nimessä tulisi huomioida, että kyse on hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialueen varautumisesta. Hyvinvointialueen varautumisen kokonaisuus on huomattavasti laajempi tehtäväkenttä kuin yhden toimijan varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Asetuksen mukainen kolmiportainen ja riskinarvioon perustuva lähestymistapa antaa hyvän sekä kokonaisvaltaisen lähtökohdan valmiussuunnittelulle. Riskejä arvioitaessa on tärkeää yhteensovittaa valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset riskinarviot. Valmiussuunnittelun käytäntöjen yhdenmukaiseksi toteuttamiseksi on tarpeellista täsmentää hyvinvointialueen ja valmiuskeskusten roolitusta sekä luoda yhtenäiset toimintamallit eri toimijoiden välisille rakenteille ja raportointikäytännöille.

3 § Valmiuden ja varautumisen yhteen sovittaminen

Asetuksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan Hyvinvointialueen tulisi sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevissa valmiussuunnitelmissaan huomioida, että suunnitelmat ovat yhteensopivat muiden yhteistyöalueen hyvinvointialueiden, pelastustoimen ja kuntien suunnitelmien kanssa. Koska asetus koskee koko hyvinvointialueen varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, niin pelastustoimen rooli jää asetuksen perustelujen mukaisesti hyvin irralliseksi hyvinvointialueen varautumisen koordinaatiosta. Hyvinvointialueella on kaksi selkeätä erillistä toimialaa, joiden varautumisen suunnittelu yhteensovitettava valmiussuunnittelussa. Lisäksi

pelastuslain 65 § mukaisesti hyvinvointialueen tulee varautua väestönsuojeluun, jossa pelastusviranomaiset huolehtivat niiden vastuulla olevien väestönsuojelutehtävien edellyttämän toiminnan ja suunnitelmien yhteensovittamisesta.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue esittää, että sosiaali- ja terveysministeriö tarkentavat yhteistyössä sisäministeriön kanssa asetuksen 3 § sisältöä siten, että siinä tulee huomioitua pelastuslain 65 § mukaiset väestönsuojelutehtävät ja pelastuslaitoksen roolitus normaaliajan häiriötilanteista aina väestönsuojeluun ja poikkeusoloihin saakka. Asetuksen mukaisten suunnittelu- ja varautumistehtävien toteuttaminen käytännöntasolla vaatii sosiaali- ja terveysministeriöltä ja sisäministeriöltä yhdessä valmisteltua ohjeistusta, että varautumisen kokonaisuus huomioidaan mahdollisemman optimaalisella tavalla eri tasojen ja toimijoiden kesken.

Hyvinvointialueelle perustettava yhteistyöryhmä tukee suunnitelmien yhteensovittamista ja ohjaa hyvinvointialueen valmiuden ja varautumisen toimintoja. Valmiussuunnittelussa on tärkeää huomioida ja siksi myös yhteistyöryhmään sisällyttää sekä sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden että erikoissairaanhoidon, ympäristöterveydenhuollon ja pelastustoimen asiantuntemus.

Hietala Maarit
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Turvallisuuden ja varautumisen
lautakunta, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue